

21
D E O D U C E
MEDITATIO S. EPISTOLÆ

DOMINICÆ VIII. POST TRINITATIS.

Additis S. Patrum dictis, Quæstiō,
numq; aliquot decisione, ad uberiorem textūs cum opus
est, explicationem, & Heterodoxorum refutationem.,

Q U A M

In Regia Aboënsi Academia,

P R A E S I D E,

ÆSCHILLO PETRÆO,
S.S. Theologiæ Doctore & Episcopo Aboënsi,

Examini subjicit in Auditorio Majori horis solitis

Ad diem 24. Octob. Anni 1656.

LAURENTIUS SEVERINI COLLINUS,
WERMLANDUS.

Lyra in huic locum..

*Plus est agi, quasi vix aliquid agentem: Quam regi, quasi jam aliquid as
gentem: qui non regitur ut rectè agat. Sed aguntur: non quod nihil
per se: Sed quod vix ut aliquid agant impetu gratia impelluntur.*

Idem in hunc locum..

*Abba pater. duo sunt nomina idem significantia, unum hebraicum, alterū
latinum. Ad designandum duplēcē Dei paternitatem, una commu-
nis bonis & malis: Qua pater est omnium per creationēm alia est
specialis, qua pater est justorum per gratia adoptionēs.*

A B O Æ,

Excusa à PETRO Hansson/ Acad, Typog.

Admodum Reverendo & Preccellentissimo V I R O,
D.M. SVENONI B. CAMOE-
NIO, Theologo celeberrimo, Carlstadiens: Superin-
tendenti & Pastori longè dignissimo, Mecœnati suo ut in-
dubitato ; Ita debito reverentiæ cultu summè
honorando.

N E C N O N

Reverendis, Praclarissimis ac Prae-
stantissimis.

Ecclesiastici Consistorij
Carlstadiensis ASSESSORIBUS
gravissimis; Item PRÆPOSI-
TIS, PASTORIBUS, Scholæ
RECTORIBUS & Ecclesia-
rum COMMUNISTRIS,
reverentiâ, pietate & insigni
eruditio[n]is laudè claris-
simis.

U T E T

Sngulari virtute ac prudentia am-
plissimus & Politissimus VIRIS
DN. ELIAE JOHANNIS,
Tractus Aboënsis & Biorné-
burgensis Logistæ expeditissimo
Fautori ac Promotori
benignissimo.

DN. LAURENTIO O.
VIGELIO, Regij judicij
quod Aboæ est Actuario
dexterissimo Fautori itidem
ac Promotori certissimo.

Ac insuper
Prudentia & Humanitate politissimis VIRIS,
DN. ANDREA MICHAELIS Lindula/ Civitatis
Aboënsis senatori æquissimo, nec non negotiatori integer-
rimo.

DN. ZACHARIAE Witte/ Aurifabro ejusdem Civitatis
artificiosissimo, nutritio suo' propensissimo.

Pagellas hasce sacras, in certam sui promotionis spem & debitæ
gratitudinis observantiaq[ue] rex myrov, omni animi rever-
entiâ & submissione, consecrat dedicat & offert.

Laurentius Collinus Respondens.

MEDITATIOS. EPISTOLA
DOMINICÆ VIII. POST
TRINITATIS

In Sanctæ & summe Laudandæ Trinitatis, Patris, filii
& Spiritus Sancti nomine,

*N*quo corrigit adolescentior viam sa-
am? in custodiendo sermones tuos.
In toto corde meo exquisivi te; Ne
repellas me à mandatis tuis. *In* cors-
de meo abscondi eloquia tua: Ut non peccem tibi, Be-
neditus es, Domine: doce me justificationes tuas.
In labijs meis pronunciavi omnia judicia oris tui. *In*
via testimoniorum tuorum delectatus sum, sicut in o-
mnibus divitijs. *In* mandatis tuis exercebor, &
considerabo vias tuas. *In* justificationibus tuis me-
ditabor: Non obliviscar sermones tuos. Psal. 119,
v. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. Quærit Regius Psalmista
in his verbis de juvenc rectè instituendo ut inculpatè vi-
vat. Et si in senectute homo opus habeat informatione,
quomodo regat suos mores & benè vivat, ut cum honore
canos suos gestet ad sepulcrum: Tn. juventus cumpri-
mis indiga est boni consilij & fidelis informationis. Di-
cit autem Psalmista informationem petendam ex Verbo
Dei: Ideoq; discendum esse verbum Dei toto pectore,
serio & ardenter, ei attendere quasi lucernæ in tenebris

Iuuenti, sine qua ambulans graviter se impingit, & exiti-
lem causam facere potest. Juvenis a. dum securus est,
& viam in qua per saltus & tesqua eundum, i-
gnorat, labitur quoad animam periculose, peccando ad
versus Deum. Orat proinde Psalmista, ut Deus doce-
at se suas justificationes, ut queat labiis suis enarrare o-
mnes DEI justificationes, possit gaudere ex testimo-
niis Dei tanquam ex copiosissimis divitiis, ut loquatur
quod Deus mandavit, & respiciat ad vias Dei & non
obliviscatur earum. Admonitio de præcavendis erro-
ribus in juvenili & matura ætate mediante Verbo Dei,
in hoc textu jam explicando traditur.

O Remus a. D E U M ut hanc Epistolam ita meditari quea-
mus, ut cedat in nominis Divini gloriam, nobis in augmen-
tione & incrementum doctrinae, & bonorum operum, in spem &
fiduciam & tandem in æternam beatitudinem. Dicamus igit-
ur: Pater noster &c.

Textus. Rom. 8. v. 12, 13, 14, 15, 16, 17.

Cæperat Apostolus in præcedentibus loqui de
libertate in Christum Jesum credentium, quod libe-
ri à condemnatione legis, & ducantur ad benefacien-
dum afflatu Spiritus Sancti ideoq; sua sponte & studio
placendi Deo suis operibus, ijsq; Deum glorificandi, a-
liisq; videntibus eorum bona opera. Negat autem Pau-
lus pios nullo modo velle abuti hac libertate à legis con-
demnatione, ad vivendum juxta carnis depravatae desi-
derium: Sed resistunt masculè & totis viribus tentatio-
nibus carnis & Diaboli. Conqueruntur etiam de hac
lucta cum carnalibus concupiscentiis, quæ militant ad-
versus animam. Loquitur etiam Apostolus de sapi-
entia

entia carnali, quæ quantumvis eximia in rebus mundanis sit, tamen inimica Deo, eò quod non velit subiici legi Dei, nec possit, & generaliter de omnibus affirmat, quod sunt in carne, quod Deo placere nequeant. Apostolus alloquitur Romanos, negans illos esse in carne. Jam in recitato textu differit & docet Apostolus, quod non sint debitores, ut teneantur vivere juxta carnis concupiscentias; Addit vero hanc comminationem, quod si vivant secundum carnem, illis moriendum sit; Addit hoc privilegium piorum, quod sint filii Dei, negat eos accepisse Spiritum servitutis ad timorem, sed accepisse eos ait Spiritum adoptionis, in quo clamamus, inquit, Abba pater. Qui Spiritus etiam Testimonium fert Spiritui nostro, quod simus filii Dei; Unde consequitur, si filii simus Dei, utiq; etiam heredes Dei, & cohæredes Christi; Et si compatimur Christo, etiam conglorificabimur. Admonemur tabulæ secundæ, non vivendum juxta cupiditates carnales, Excitamur ad orandum: Fiat voluntas tua sicut in cœlo, & in terra, Item: Ne nos inducas in temptationem, sed libera nos à malo.

P A R T E S

1. *De Apostoli dehortatione à vita quæ juxta carnem est, quæ sinit peccatum dominare in suo corpore.*

2. *De Apostoli adhortatione ad vivendum secundum Spiritum Dei, juxta voluntatem Dei.*

Atq; hæ sunt istæ partes, quas hac vice breviter, & simpliciter tractare constituimus. Omnipotens & eternus

*Deus, pater noster cœlestis dilectissimus nobis omnibus benedicat
cunctaq; utiliter & fructuose cedere faciat.*

PRIMA PARS

In quâ meditamur.

I. Amicam compellationem

quâ Apostolus alloquitur suos Romanos, vocando eos fratres. Fratres, inquit, non sumus debitores, ut vivamus secundum carnem. Præmittit Apostolus concioni acri & reprehensoriæ fraternalm & peramicam compellationem, vidz. titulum honorificum & amicitiæ signum ac fraternoæ dilectionis. Frater enim non est qaliseunq; amicus, sed syncerus & probatus, quasi os ex ossibus & caro ex carne propria. Sicuti loquitur Josephus ad suos fratres Gen. 45. v. 4. v. 12. 15. Et cap. 50. v. 21. Apostolus sæpius hâc forma loquendi & compellandi suos auditores, est usus. Docet etiam Paulus Timotheum ut comiter alloquatur auditores 1. Tim. 5. v. 1. 2. 2. Tim. 4 v. 1. 2. 3. 4. 5.

L. C. Boni & Synceri doctores, non ex proposito & studio malo odio vel invidia, auditores suos alloquentur asperius. Et quando peccata redarguenda sunt, ita temperent actionem ut amara & dulcia misceant, ita Apostolus in hoc textu facit, volens enim arguere Romanos, quod antea malè & impiè vixerint, meriti æternam damnationem, amicè eos compellat vocando eos fratres. Fratres, inquit, debitores non sumus, ut secundum carnem vivamus. Nam si juxta carnem vixeritis, mories mini. Josephus redarguens fratres suos, quod venderint eum in Ægyptum, fratrem eos nihilominus compellat. Gen. 45 v. 1. 2. 4. 5. 8. 15. 22. cap. 50. v. 15. seq. ad

ad 22. Aliquando asperius tractat Paulus suos auditores, Galatas vocat stultos. Gal. 3. v. 1. Et Christus suos auditores saepius, præsertim v. Matth. 23. durius alloquitur: Sed fiunt omnia à piis & Sapientibus Doctribus suo tempore, sicuti etiam describit Syncerum doctorem ab humanitate & affabilitate. Syrac. 39. v. 1. ad v. 11.

II. Obligationis ad vivendum secundum carnem argutionem,

Fratres, inquit Apostolus, non debitores sumus ad vivendum secundum carnem. Debitor tenetur ad faciendum quod creditor imperat. Creditoribus in debitores in Vet. Test. magna erat potestas, detrudendi debitores in servitutem, vel vendendo donec omnia debita essent soluta: Id quod patet ex modo examinandi servum debitorem, jubet vendi uxorem & omnia & fieri solutiones. Sunt hujus vigoris creditorum exempla pas- sim obvia, & experientia saepius ostendit. Qui vero non debet alicui quicquam, nec ei est obligatus ad servitium aliquod præstandum. Quia vero homo renatus non debet carni quicquam, ut juxta illius directio- nem & ductum vivat, non tenetur ergo id facere. Vivere autem hic secundum carnem non significat prorsus de-negare naturæ, quod ei competit, & cuius indiget, ut: cibus, potus, somnus, vestis, domus &c. Etenim in paradiso edendum & bibendum fuisset, denegat v. carni obedientiam in peccando, in operibus illis, quæ Apo-stolus vocat cum primis Carnis opera, quæ recenset. Gal. 5. v. 13. seq. ad v. 22.

L. C. Insignis ratio & argumentum denegandi carnalibus concupiscentijs consensum & indul-

gen-

gentiam. Quia in quibus noi debitores sumus, ut ultra necessitatem & utilitatem permittamus carni, quæ postulat. Qui vero submittit se carni ad obedientiam ei, facit se ejus servum, facit se ventris sui servum, & ventrem suum Deum suum; Quæ misera est servitus, dives epulo habuit sine dubio servos & ancillas servientes juxta quod vocati erant, & in hac servitute sua probè Deo placuerunt, ipse v. dives epulo infimus erat servus, vilior reliquis, siquidem concupiscentijs suis pugnabitibus contra animam serviebat. Serviebat mammonæ, miserum proinde ac horribilem habuit exitum, Lazarus serviebat DEO, precibus, gratiarum actione, patientia in suis doloribus & ærumnis, tribuebat corpori necessaria admisit eanes ad mitigandum dolorem ulcerum suorum linguis suis, jacebat ante portam petens micas cadentes de mensa divitis, ne fame pereat. **Luc. 16.** Cum itaq; Diabolus & mundus irritant nos ad opera carnis, respondebimus: Non sumus debitores carni, solvimus carnidebitum suum præbendo necessaria & utilia, ultra non debemus; Noverimus verò hic nos parum vel prorsus nihil posse præstare, resistendo carni sine Dei auxilio & gratia. Orandus Deus ut adsit nobis divina sua virtute, & regat nos ne ruamus præcipites, ad præstandum quod caro svadet. Docuit nos Christus orare: Fiat voluntas tua sicut in cœlo, sic & in terra. Ne nos inducas in temptationem, sed libera nos à malo, Attendum sedulò verbo Dei, sicut David fecisse testatur Psal. 119. v. 57. ad 65.

III. Vitæ secundum carnem horribilis exitus finis & fructus, Hunc indi- cat

cat Apostolus dicens: Si secundum carnem vixeritis,
moriemini. Hæc est concio dura & merè legalis, juxta
illud: Maledictus qui non permanet in omnibus, quæ
scripta sunt in lege. Significat mori, non separatione
animæ & corporis, quomodo homo naturaliter post in-
troductionem peccatum moritur, juxta vetus illud fœdus.
Syrac. 14. Vetus est pactum, morieris. Et Gen. 3. Puls
vis es, & in pulverem reverteris. Sed Significat hic
mori, æternum damnari, reprobari & rejici à DEO; Mors
illa naturalis omnibꝫ communis pijs & impijs, sed hæc mors
æterna, æterna damnatio impios solū manet, mors
naturalis fugiet ab eis, mors æterna vexabit eos igne in-
extinguibili, verme non moriente in stagno ardente sul-
phure & igne, unde nulla redemptio; In hac morte mi-
ser homo exitiale præmium accipit, quod carni suæ ser-
vierat, & plus quam debuit, tribuerat. Quam miserè
conqueruntur, de suo statu post mortem hi carnis suæ
servi, scriptum extat Sap. 5. Tunc stabunt justi &c. in-
quit sapiens.

I. C. Terreamur & contremiscamus audientes
hanc Apostolicam sententiam de omnibus ijs, qui vivunt
secundum carnem, freна laxant & obediunt carni. Qui
secundum carnem vivunt, inquit Apostolus, morientur;
Nec ulla erit exceptio vel differentia inter Judæos &
Græcos vel Romanos. Romani erant illo tempore o-
mnium populorum celeberrimi & potentissimi; Si au-
tem vivunt secundum carnem, inquit Apostolus, utiq;
morientur, non solum morte naturali omnibus commu-
ni, sed manet eos mors æterna in inferno, quæ est mors
secunda, quam carè emitur brevis voluptas, quam caro
sentit ex illicitis quas appetit rebus. Pænæ tempora-
les variæ sunt, quas varia peccata secum trahunt. Per

quæ quis peccat, per eadem & punitur. Ägyptij horribiles pœnas luerunt temporales, qui vixerunt juxta carnem, dum afflixerunt ad lubitū populū Dei, Sap. 17. per totū. Quomodo Sodomitæ & Gomorræi puniti sunt ob suam libidinem & alia peccata, patet Gen. 19. Verum æternæ pœnæ in tenebris illis exterioribus longè horribiliores sunt. Quisquis itaq; dormierit securus, vixit in suis peccatis, carnalibus cupiditatibus, surgat & redeat ad se, curam habeat corporis ad necessitatem, & utilitatem, crucifigat etiam corpus suum cum concupiscentijs.

SECUNDA PARS

In prima parte contemplati sumus Apostolicam dehortationem à vita juxta carnem; Nam in hac altera parte ejusdem videamus iussionem & adhortationem ad vitam juxta Spiritum instituendam.

In quâ meditamur.

I. Primū commodum ex vita

juxta Spiritum. Si, inquit Apostolus, mortificetis opera carnis Spiritu, vivetis. Mortificare opera carnis, est desinere vivere juxta concupiscentias carnis, non amplius talia operari. Mortificare membra quibus hactenus abusi sumus ad operandum secundum desideria carnis. Circumcidere omnia membra & primò ipsum cor, ut præcipit DEUS Deut. 10. Mortuus amplius membra sua non mouet, ita homo sit mortuus quoad abusum membrorum suorum, sit crucifixus, sit mutus, surdus, cæcus, claudus &c, non membra laedendo sed

cohi-

cohibendo, ne loquatur: audiant, videant vanitatem; ne currant pedes ad illam tractandam.. Erit ex hac mortificatione membrorum desiderabilis fructus, commodum & utilitas. Quod si, inquit Apostolus, opera carnis mortificaveritis Spiritu, vivetis*. Spiritu, dicit mortificanda carnis opera.. Spiritus hic significat illum motum & inclinationem ad bonum & Deo placens quem Spiritum secum habet fides, quâ purificantur corda nostra. Fides nostra est instar lumenis, quâ videmus Deum, quâ diligimus Deum, & proximum; Deum ex toto corde, anima & viribus, & proximum sicut nos ipsos. Intelligitur autem nomine vita hic non vita hæc temporalis, sed æterna, sicut in prima parte dictum est, per mortem intelligi mortem æternam..

L. C. Studeamus omnes morem gerere Apostolico monito mortificando membra nostra, cavendo opera carnis. Filius prodigus primò quidem secundum carnem vixit, nihil intermitendo eorum, quæ caro depravata fvasit & exegit, non curavit quid patri videretur, quam ægre ipsum dimisisset, preces quibus est conatus cum retrahere à tâve fano proposito & abitu & libuit quia licuit vixit nihil detraictum voluptatibus mundanis verum exhaustis loculis & fame obrepente tanquam armato viro ipsum invadente, recordatur domus Patris sui, redit & membra sua moderare didicit, & propterea recipitur in domum paternam maximo cum patris gaudio: Ita qui ex temeritate instinctu Diaboli & naturæ suæ corruptæ pravitate, labuntur in vitia, & mortificant tandem opera carnis, sinceram & veram agentes pænitentiam, recipiuntur in domum patris cœlestis ad æternum gaudium; Ut sit gaudium in cœlis, super uno peccatore resipiscente magis quam super nonaginta novem justis, qui non indi-

gent pænitentia; Gaudent omnes sancti angeli, quando
is qui hactenus vixit secundum carnem, jam mortificant
opera carnis. Qui stat, videat ne cadat. Qui cecidit,
resurgere satagit.

II. Alterum commodum ex

vita secundum Spiritum, vel mortificationem operum
carnis per Spiritum, hoc est, per fidei efficaciam, uti su-
pra dictum, vel per virtutem Spiritus S. est honorificum
nomen. Omnes inquit Apostolus, qui aguntur à Spi-
ritu Dei, sunt filii Dei. Sunt filij Dei & nominantur ea-
les. Appellari filium Regis, est honos in mundo mag-
nus, sed appellari filium omnium Regum Regis, Dei
videlicet, honor adhuc major. Quam magnum est pri-
vilegium magnum comodum ex vita secundum spiritū,

L. C. Quocunq; vocamur titulo in hoc mundo,
non multum refert, modo nuncupamur filii Dei, & sci-
mus nos à Deo pro filijs acceptari, tunc salva sunt ubiq;
res nostræ: Si n. filii Dei sumus, utiq; hæredes, cohæredes
v. Christi. Hinc vult Apostolus respexisse 2. Cor. 4.
v. 8, seq. ad v. 15. Non reformident homines molestias
propter perituru aliquod & citò evanescens nomen, quod
speciosum coram mundo appareat, multa etiam impen-
dant propter tale nomen. Minimè itaq; grave ducam
propter tale nomen, quo vocamur filij Dei, aliquid fer-
re pati q;. Si David non congressus fuisset cum Golia-
tho, spreto omni periculo, utiq; non fuisset adeptus illud
nomen, quod esset animosus & fortis gigas; Non can-
tassent filiæ judæorum de eo: Saul percussit mille Da-
vid decem millia. Non itaq; dubitemus vel grave duca-
mus aliquid pati propter hoc nomen, ut dicamur filij Dei;
habet n. suum commodum quod non auferetur à nobis.

Magni

Magni æstimavit Patriarcha Jacob, quod dignatus esset filios Josephi connumerare inter suos filios, & Josephus ipse cum summa reverentia hanc patris voluntatem acceptat. Gen. 48. v. 8. seq. ad v. 17.

III. Tertium commodum ex

vita secundum Spiritum. Est n. hoc commodum, quòd audeamus confidenter orare Deum ac vocare eum nostrum patrem. Significat n. Abba vox Syriaca patrem. Quòd itaq; audeamus Deum ter opt. Max. appellare nostrum patrem, magnum est commodum, magnum privilegium & prærogativa. Docuit Christus nos de hoc privilegio in oratione Dominica, quando orationem sic inchoandam monet: Pater noster qui es in cœlis &c. Quo exordio ideo utitur, juxta Lutheri explicationem, ut doceat quòd Deus sit noster verus pater, nosq; ejus veri filij, & ut confidenter eum oremus, ut boni filij suum dilectum patrem. Hoc etiam vult Apostolus docere his verbis. Non accepistis spiritum servitutis rursus ad timorem, sed accepistis electorum filiorum Dei Spiritum, in quo clamatis Abba Pater: Hic Spiritus testatur cum Spiritu nostro quod simus filii Dei; Quod si filij, etiam hæredes, nimisrum hæredes Dei & cohæredes Christi. Videtur Apostolus loqui; cum Spiritum servitutis nominat ad timorem, intelligere conditionem cordis humani, cum daretur lex in monte sinai, quam populus D E I cum maximo timore & tremore audivit. Exod. 19. & 20. Unde etiam se servos mansuros & nunquam liberos futuros satis perspicue cernebant, quia nunquam satis facturi legi. Ast per Evangelium liberati ab hac servitute, dicit enim Evangelium: Sic Deus dilexit mundum, ut unigenitum filium daret, ut omnis qui credit in eum,

non pereat sed habeat vitam æternam. Spiritus qui nobis datur cum fide per Evangelium, testatur cum nostro Spiritu, quod sumus filii Dei, Spiritus S. indit & inspirat talē certitudinem in cordibus nostris, quod omnino sumus filii Dei. Quomodo cum nobiscum agat Deus in secundis & adversis ut possimus cum Apostolo confidenter exclamare Rom. 8, v. 28. seq. ad finem oepitis.

L. C. Vivamus sanctè Et pie, studeamus sanctè Et pie vivere, Et cum hoc conamur, utique vere sumus filii Dei, habemus etiam Spiritum in cordibus nostris testantem quod sumus filii Dei, quod Dei heredes, cōheredes u. Christi. Habemus liberum ad Deum aditum, possumus eum patrem nominare Et filiali affectu ipsum invocare, id quod Christus etiam docet. Luc. 11. parabolis duabus, una ab amico petente pane, ut satiaret amicum ad se de longinquò venientem, altera, à Patre dante filio bona non mala, non lapidem pro pane, non serpentem pro pisce, non scorpionem pro ovo. Idem docet CHRISTUS fiducialiter Deum esse orandum Et invocandum Luc. 18, parabola sumpta ab iniquo Et duro iudice commoto tamen assiduis viduae cuiusdam precibus, ut ius ei diceret Et ab adversario eam liberaret. Sunt etiam exempla plurima in Scriptura Sacra, quod Deus suos exaudiat iuxta suam promissionem. Psal. 50. Invoca me in die tribulationis, exaudiā te & glorificabis me. Hic vero non turbabit nos mora & dilatio

Dei

Dei in ferendo auxilio, Differt enim aliquando
liberationem à malo, ut experientia docet, & Da-
vid passim in suis odis & Psalmis conqueritur. Ps.
10, v. 1. seqq. ad finem. Ps. 13. v. 1. 2. 3. 4. Expectemus
itaq; Dominum, viriliter agamus, ipse faciet. Psal.
27. v. 14. Prov. 22. v. 27.

Clementissime Deus pater Cœlestis opera carnis
mortificanda esse doces, Et vitam promittis filiis tuis
qui à Spiritu tuo aguntur, concede benignè, ut Spiritus
tui dactum semper sequamur ut firmiter credamus Et
testimonium in nobis sentiamus, quod simus liberi Et
bäredes tui, Et filii tui Iesu Christi coäredes per Ec.

Benedictio Et claritas, Et sapientia Et gratiarum actio, Et
honor Et virtus, Et fortitudo Deo nostro, in secula seculo-
rum. Amen. Apocal. 7: 12.

QUÆSTIONES.

An Electionis certitudo quæ-
renda in solis motib⁹ Spirit⁹?

Resp. Non igitur quærenda est electionis certitudo
in solis illis motibus Spiritus Sancti. Illi enim par-
tim peccatis contra conscientiam, partim etiam tenta-
tionibus Satanae non tantum extingui, verum insuper
in electis etiam ad tempus in contrarios motus immu-
nari possunt (in frenitus adversus Deum in impatiens

timet

tiam Ec: ut exemplo Jobi videre est) sed in Christo,
in quo sumus electi ab eterno, consistit etiam electionis
certitudo. Is remittit nos 1. ad verbum promissionis :
venite ad me omnes Ec. Math. 22.2, ad baptismum,
ubi ex aqua & Spiritu regenerati, accepimus arrbam
hereditatis nostrae Spiritum Sanctum & pactum cum
Deo fecimus, ex parte Dei immutabile. 3. ad coenam
Domini, uti corpore & sanguine suo promissionem
gratiae singulis inspecie obsignat.

II. An ideo de gratia Dei non dubitandum, quia S.tus S.fert

testimonium Spiritui nostro quod simus filii Dei?
Resp. Certissimum hoc est argumentum, quod du-
bitationi pontificiae opponendum. Quod si enim Spi-
ritus S.t^o testimonium illud perhibet, non est, quod vel
tantillum dubitemus, aut si dubitamus, Spiritum S.um
mendacij arguimus, sed regerit Pererius disp: 8. in hoc
cap: num: 33. nobis testimonium illud non certò esse
compertum, quod sit à Spiritu S.to sed tantum id probabilibus
conjecturis & signis, hoc est, certitudine quadam morali nobis esse
agnitum: Certitudine vero fidei non nisi per revelationem a-
liquam Divinam cognosci. Resp. Spiritus Sanctus ubi est,
nuspian otiosus est sed accedit in homine motus novos, qui facit
ut homo adhæreat Deo firma fiducia & serua animi latitudo
in promissionibus D E I acquiescat.

